Gemeente Gouda

raadsmemo

aan	de gemeenteraad
onderwerp	streekomroepvorming
van	het college van burgemeester en wethouders
datum	9 september 2025
zaaknummer	1552916

memo

Samenvatting

Het doel van deze memo is de raad te infomeren over de actuele stand van zaken rondom de streekomroepvorming. Het ministerie van OCW werkt aan een nieuwe Mediawet waarin het huidige stelsel van zo'n 230 lokale omroepen wordt vervangen door maximaal 80 streekomroepen. Dit proces speelt in op de komende beleidswijziging. Ook verschuift de financiering: niet langer gemeenten, maar het rijk wordt verantwoordelijk.

In de sessie met de commissie Samenleving van 15 september 2025 wordt de raad meegenomen in de ontwikkelingen en wordt het volgende dilemma voorgelegd: Hoe om te gaan met de impasse rondom de streekomroepvorming en de positie van Gouda daarin?

Doel

Het doel van deze memo is de raad te infomeren over de actuele stand van zaken rondom de streekomroepvorming. Deze memo wordt naar de raad gestuurd in het kader van de sessie met de commissie Samenleving van 15 september 2025 over dit onderwerp. In deze sessie wordt de commissie meegenomen in de ontwikkelingen rondom de aanstaande mediawet, het proces tot vorming van een nieuwe streekomroep, en specifiek de positionering van Gouda binnen dat proces. Verder wordt de raad het volgende dilemma voorgelegd: Hoe om te gaan met de impasse rondom de streekomroepvorming en de positie van Gouda daarin?

Aanleiding

Herziening Mediawet betekent omvorming lokale omroep naar streekomroepen

Het ministerie van OCW werkt aan een nieuwe Mediawet die een herziening van het stelsel van lokale omroepen ambieert. Binnen het nieuwe stelsel wordt de huidige structuur van ca. 230 lokale omroepen in Nederland vervangen door maximaal 80 streekomroepen. De stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) voert de regie op dit proces en de regio-indeling. Het formele wetgevingstraject voor de Mediawet moet nog worden doorlopen.

Met het proces van streekomroepvorming wordt geanticipeerd op deze aanstaande beleidswijziging. Oorspronkelijk was 1 januari 2027 gepland als ingangsdatum, maar dat is uitgesteld naar 1 januari 2028 omdat er extra tijd nodig was om vast te stellen dat het nieuwe stelsel voor streekomroepen voldoet aan de Europese staatssteunregels. Ook was er tijd voor verdere afstemming nodig en moeten alle nieuwe streekomroepen de aanwijzingsprocedure doorlopen hebben.

Gevolgen voor Gouda

Met de invoering van het nieuwe stelsel verschuiven de geldstromen. Gemeenten dragen niet langer zorg voor de financiering (via het gemeentefonds) van de omroepen, dat wordt een verantwoordelijkheid van het rijk. Via het ministerie van OCW zal de subsidie rechtstreeks aan de nieuw te vormen streekomroepen worden doorgezet. Tot die tijd verloopt de financiering van RTV Gouwestad via de gemeentebegroting, gedekt uit Rijksmiddelen.

Naar verwachting zal de korting op het gemeentefonds en het wegvallen van de subsidie aan Gouwestad per saldo geen effect hebben op de begroting.

Eind januari 2024 zijn over het onderwerp streekomroepvorming schriftelijke vragen van de CU-fractie beantwoord (dossiernummer 7879), zie bijlage 1. Door de portefeuillehouder zijn in de raad eerder mededelingen gedaan over het traject.

Proces tot nu toe
In 2016 is de gemeente Gouda benaderd door de NLPO met het verzoek te reageren op een eerste voorstel voor een regio-indeling. De reactie van het college was als volgt (dossiernummer 718): “De versterking van de lokale omroepen, door schaalvergroting en samenwerking, is afhankelijk van de mogelijkheden die de betrokken organisaties zelf zien. RTV Gouwestad geeft de voorkeur aan een samenwerkingsverband met (in eerste instantie) de omroepen van Bodegraven-Reeuwijk, Woerden en Oudewater. Het college sluit zich hierbij aan.”

De regio waaronder Gouda valt is later door de NLPO gedoopt tot “Gouwe en Hollandse IJssel”. Naast de lokale omroep van Gouda zijn de lokale omroepen van Oudewater, Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard en Waddinxveen onderdeel van deze regio-indeling. Ook Montfoort valt binnen het werkgebied, maar die lokale omroep heeft besloten als commerciële omroep verder te gaan.

De afgelopen periode zijn er op initiatief van de gemeente Gouda, met ondersteuning vanuit de regio Midden-Holland, regelmatig gesprekken gevoerd met de bestuurlijke portefeuillehouders lokale media van de regiogemeenten en de bestuurders van de zes lokale omroepen.

Doel van deze gesprekken is om afstemming te bevorderen en het proces zo goed mogelijk te faciliteren, zonder dat de gemeente daarbij de rol van proceseigenaar op zich neemt. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de gemeenten de regie voeren, maar wel dat zij een vinger aan de pols houden en waar mogelijk een begeleidende rol vervullen. Zeker gezien de positie van lokale omroepen, vaak gedragen door vrijwilligers, is het belangrijk hen te ondersteunen in de transitie naar het nieuwe bestel. Uiteindelijk hebben gemeenten belang bij een goed functionerende, herkenbare en verbonden streekomroep.

Ook de kwartiermaker vanuit de NLPO sloot meermaals bij gesprekken aan. Daarnaast wordt vanuit de gemeente Gouda, zowel ambtelijk als bestuurlijk, goed contact onderhouden met het bestuur van RTV Gouwestad. Om goed geïnformeerd te blijven over de voortgang vinden er regelmatig overleggen plaats.

Eind 2024 is door het ministerie van OCW het Wetsvoorstel Versterking Lokale Publieke Omroepen gepubliceerd. Vanuit de gemeenten die betrokken zijn bij de beoogde streekomroep is een gezamenlijke zienswijze op dit voorstel ingediend, zie bijlage 2. Ook is rekening gehouden met het standpunt van de samenwerkende lokale omroepen.

In de zienswijze werd benadrukt dat er essentiële randvoorwaarden moeten worden ingevuld voor de overgang naar een streekomroep. Daarbij is lokale eigenheid en herkenbaarheid, bijvoorbeeld via gebiedsgerichte zendlicenties, cruciaal voor het draagvlak, met name onder de vrijwilligers. Ook zijn er zorgen over de beperkte adviesrol van gemeenten, waarbij de gemeenteraden geen inhoudelijk oordeel mogen geven over het beleidsplan of de lokale verbondenheid van de streekomroep in kwestie. Dit wordt als onwenselijk ervaren.

Eind 2026/begin 2027 start het Commissariaat van de Media procedures ter aanwijzing van lokale publieke omroepen voor de periode vanaf 1 januari 2028.

Situatie nu- lokale/Goudse verankering streekomroep onder druk
Aanvankelijk was de lokale Goudse omroep RTV Gouwestad aangehaakt bij de vorming van een

streekomroep en zijn er samen met de andere lokale omroepen stappen tot samenwerking gezet. In voorbereiding op de stelselwijziging hebben zij zich verenigd binnen een federatiestructuur en werd een gezamenlijke website opgetuigd.

Het heeft er op basis van recente gesprekken alle schijn van dat RTV Gouwestad afhaakt in het proces van steekomroepvorming. De gemeente Gouda blijft naar alle waarschijnlijkheid wel onder het verzorgingsgebied van de nog te vormen streekomroep vallen. De andere betrokken lokale omroepen willen wel verder werken naar een nauwere samenwerking (een fusie) en in aanmerking komen voor de zendlicentie. RTV Gouwestad zegt op eigen kracht lokaal (commercieel) verder te gaan.

De huidige licentie van RTV Gouwestad zou in mei 2027 verlopen. Echter, als het wetsvoorstel in de huidige vorm wordt aangenomen, worden alle aanwijzingen van lokale publieke omroepen die aflopen tussen 1 juli 2026 en 1 januari 2028, verlengd tot 1 januari 2028. Daarmee ook die van RTV Gouwestad.

Vervolgtraject en rol van de raad
De raad zal naar verwachting op termijn een advies moeten geven aan het Commissariaat voor de Media in het kader van de aanwijzingsprocedure voor omroeplicentiehouders. Het is nog niet helder op welke aspecten advies aan de raad gevraagd zal worden. Naar verwachting zal dat zich beperken tot de verbinding tussen de omroep en de lokale samenleving, vergelijkbaar met de huidige toetsing. Daarbij kan gekeken worden naar de manier waarop een (kandidaat-)streekomroep invulling geeft aan het unieke lokale karakter van een streek. Het Commissariaat voor de Media neemt dan de lokale adviezen in overweging bij de toekenning van de uiteindelijke zendlicentie. Vervolgens zal de subsidieverstrekking aan de lokale omroep zonder tussenkomst van de gemeente voortaan direct vanuit OCW worden verstrekt aan de streekomroep.

Inhoud sessie commissie Samenleving 15 september
In de sessie met de commissie Samenleving van 15 september 2025 wordt de raad meegenomen in de ontwikkelingen rondom de aanstaande mediawet, het proces tot vorming van een nieuwe streekomroep, en specifiek de positionering van Gouda binnen dat proces. Verder wordt de raad het volgende dilemma voorgelegd: Hoe om te gaan met de impasse rondom de streekomroepvorming en de positie van Gouda daarin?

Naar aanleiding hiervan stuurt het college u dit memo.

Bijlagen:
1. Schriftelijke vragen wijziging omroepwet CU 30-01-2024
2. Zienswijze op Wetsvoorstel Streekomroepen t.b.v. OCW - 19 februari 2025